

United Nations Development Programme

Country: Crna Gora

Projektni dokument

Project Title	Integrirani informacioni sistem socijalnog staranja (IISSS) - FAZA II
UNDAF Outcome(s):	
Expected CP Outcome(s):	
Expected Output(s):	U toku drugog kvartala 2017. godine implementiran integrirani Informacioni sistema socijalnog staranja (IISSS) Crne Gore. IISSS pušten u operativni rad, pripremljen i usaglašen okvir za razmjenu podataka u sistemu socijalnog staranja, implementirana dodatna automatska razmjena podataka sa povezanim sistemima. Ojačani kapaciteti Ministarstva rada i socijalnog staranja (MRSS), centara za socijalni rad (CSR) i ustanova socijalne i dječje zaštite za planiranje, razvoj i korištenje IISSS-a, kao i ukupna informaciono-komunikaciona infrastruktura sistema socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori.
Implementing Agencies:	UNDP u saradnji sa Ministarstvom rada i socijalnog staranja
Key project partners:	Ministarstvo rada i socijalnog staranja, centri za socijalni rad, Zavod za socijalnu i dječju zaštitu i ustanove pod ingerencijom MRSS.

Sažet opis

Po uspješno sprovedenoj implementaciji Faze I: *Socijalni karton – Informacioni sistem socijalnog staranja*, odlučeno je da se pristupi izgradnji Faze II: *Integrirani informacioni sistema socijalnog staranja*. U okviru ove faze uradiće se nadogradnja funkcionalnosti i sprovesti intenzivni monitoring sistema (po puštanju u operativni rad) izgrađenog u okviru Faze I; izgradiće se IS za sve ustanove socijalne i dječje zaštite pod ingerencijom MRSS sa sl. obuhvatom funkcionalnosti: postupak upućivanja na smještaj u ustanove (centar i ustanova), socijalna i zdravstvena zaštita korisnika, materijalno knjigovodstvo i magacinsko poslovanje i raspolaganje/upravljanje smještajnim kapacitetima. Ustanove će biti povezane sa IS centara radi automatizovanog praćenja korisnika. Uspostaviće se dodatne funkcionalnosti interoperabilnosti (automatska razmjena podataka) pogotovo u dijelu koje se tiče postupaka vezano za nasilje u porodici (policija, zdravstvo, tužilaštvo i sudstvo), unaprijediće se razmjena podataka između centara i opštinskih sekretarijata za socijalno staranje, upućivanje na usluge socijalne i dječje zaštite, uradiće se registar imovine, portal, i itd. a sve navedeno će pratiti intenzivna izgradnja institucionalnih, tehničkih i kadrovskih kapaciteta.

Programme Period: januar 2015. – jul 2017.

Key Result Area (Strategic Plan) – Reforma sistema socijalne zaštite

Atlas Award ID: TBD

Start date: 1. januar 2015.god.

End Date: 1. jul 2017.god.

LPAC Meeting Date: TBD

Management Arrangements: DIM

Ukupan iznos sredstva: 1,2 mil euro

Opredjeljena sredstva ukupno:

- Regular _____
- Other:
 - Government Vlada Crne Gore (90%)
 - Donor UNDP (10%)
 - Donor _____

Unfunded budget: _____

In-kind Contributions: _____

Agreed by (Government): _____

Agreed by (UNDP): _____

I. SITUACIONA ANALIZA

Od samostalnosti do danas, Crna Gora je ostvarila značajan napredak na putu evroatlanskih integracija i postigla značajan napredak u nizu područja. S druge strane, poslije naglog ekonomskog buma u periodu 2006 – 2009. godine, uslijed globalne ekonomske krize dolazi do stagnacije iz koje zemlja izlazi i pokazuje indikatore stabilizacije i oporavka od recesije. Ovi trendovi i pad ekonomske aktivnosti odrazili su se i kroz pokazatelje siromaštva i društvene nejednakosti. Ekonomska kriza uzrokovala je pad privredne aktivnosti što je rezultiralo porastom broja stanovnika koji žive ispod linije siromaštva. Tako, shodno Analizi siromaštva u Crnoj Gori za 2007. i 2008. godinu, u periodu od 2006. do 2008. godine, stopa siromaštva u Crnoj Gori smanjena je za 6,4%, odnosno sa 11,3% stanovništva koji su živjeli ispod linije siromaštva u 2006. godini, na 4,9% u 2008, da bi stopa siromaštva u 2011. porasla na 9,3%, a u 2012. na 11,3%¹.

Iako rastu u nominalnom iznosu, ukupna izdvajanja iz budžeta za socijalnu i dječju zaštitu u periodu od 2000. do 2012. u jednom trenutku su smanjena, prije svega zbog uvođenja restriktivnijih kriterijuma za dodjelu dječjih dodataka. Ipak, izdvajanja za ostale vidove materijalnih davanja su u istom periodu povećana i to: za materijalno obezbjeđenje sa 0,43% na 0,54%, za dodatak za njegu i pomoć sa 0,12% na 0,28%, i za boračku i invalidsku zaštitu sa 0,23% na 0,27% BDP. Posmatrajući u kratkom roku, bez obzira na efekte krize, budžetska ograničenja i potrebe štednje, nije došlo do značajnijeg smanjenja izdvajanja za prava iz socijalne i dječje zaštite. Takođe, važno je istaći da su isplate prava iz ovih oblasti prioritetne i redovne. Iako u nominalnom iznosu rastu, relativna izdvajanja iz budžeta za socijalnu i dječju zaštitu u periodu od 2000. do 2011. su smanjena, sa 1,89% BDP u 2000. na 1,19% u 2011. godini, uz konstataciju da je došlo do povećanja materijalnih davanja i to: za materijalno obezbjeđenje sa 0,43% na 0,48%, za dodatak za njegu i pomoć sa 0,12% na 0,23%, i za boračku i invalidsku zaštitu sa 0,23% na 0,30% BDP².

Sistem socijalne zaštite u Crnoj Gori je veoma kompleksan i on seže mnogo šire od materijalnih davanja. Novi Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti („Sl. list Crne Gore“, br. 27/13), Strategija razvoja sistema socijalne i dječje zaštite 2013-2017. i druge sektorske strategije postavili su temelje dalje reforme sistema. Po usvajanju novog Zakona i *Pravilnika o organizaciji, normativima, standardima i načinu rada centra za socijalni rad* („Sl. list Crne Gore“, br. 58/2013), usvojeni su novi statuti centara, a reorganizacija centara za socijalni rad (CSR) je u finalnoj fazi. Pod ingerencijom MRSS funkcioniše jedanaest centara za socijalni rad (CSR), od kojih sedam pokriva teritoriju drugih opština sa područnim jedinicama (PJ). Centri su dobro teritorijalno raspoređeni, ali kadrovska struktura često nije adekvatna poslovima koji su zakonom povjereni centrima. U toku je i izrada nove sistematizacije, a trenutno u centrima radi oko 290 zaposlenih, sa struktom: 55,9% stručnih radnika i 44,1% administrativnog i tehničkog osoblja, odnosno, nedovoljan broj stručnih radnika i prezastupljenost zaposlenih na administrativno-tehničkim poslovima, pa tako, u prosjeku jedan stručni radnik CSR pokriva 3.827 građana. Bitno je naglasiti da su kroz fazu I ovog projekta, tehnički i informacioni kapaciteti centara u kratkom roku podignuti na znatno viši nivo, a a očekuje se da će u narednom periodu, pri punoj operativnosti svih funkcionalnosti sistema, ovi kapaciteti biti na optimalnom nivou.

Pored CSR, pod ingerencijom MRSS djeluju i sl. ustanove socijalne i dječje zaštite: JU Dječji dom „Mladost“ Bijela, Herceg Novi; JU Dom starih Grabovac Risan, Kotor; JU Dom starih, Bijelo Polje; JU Zavod „Komanski most“, Podgorica, JU „Lovćen-Bečići“, Cetinje; Centar „Ljubović“, Podgorica, kao i novoosnovani Zavod za socijalnu i dječju zaštitu. Sveobuhvatna analiza kapaciteta ovih ustanova nije urađena, a u toku je izrada seta podzakonskih akata/pravilnika kojim se definišu bliži uslovi za korišćenje usluge, kao i normativi i minimalni standardi za uslugu smještaja korisnika (djeca i mladi, odrasla i stara lica...) u ustanovu i druge vrste smještaja. Analiza radnih procesa u ustanovama, sprovedena radi izrade ovog projektnog dokumenta, pokazala su sljedeće: poslovni problemi sa kojima se ustanove susreću su međusobno dosta slični, ali se ustanove razlikuju po institucionalno-organizacionim šemama ali i nivou kapaciteta. U nedostatku informacionog sistema poslovanje, sa izuzetkom računovodstva u par ustanova, se uglavnom vodi u papirnoj formi.

¹ Analize siromaštva, MONSTAT.

² Sistem socijalne i dječje zaštite: analiza troškova u okviru prava na osnovna materijalna davanja u Crnoj Gori i odabranim zemljama u regionu i EU UNDP, 2013.

Smještaj je usluga koja podrazumijeva boravak korisnika: na porodičnom smještaju – hraniteljstvu, porodičnom smještaju, u ustanovi, u prihvatilištu – skloništu i u drugim vrstama smještaja. U sistemu socijalne zaštite u Crnoj Gori funkcionišu dvije ustanove za smještaj djece i mladih, jedna ustanova za smještaj lica sa mentalnom ometenošću, dvije ustanove za smještaj starih lica, jedna ustanova za odmor i rekreaciju djece i devet dnevnih centara za djecu sa smetnjama u razvoju. Pored navedenog, jedan broj korisnika upućuje se na smještaj u ustanove u Srbiji i Bosni i Hercegovini. U ustanovama za smještaj djece i mladih u decembru 2012. godine bilo je smješteno 145 djece, u domovima za stara lica u 2012. godini boravilo je 359 lica, čiji je trošak smještaja iznosio 1.019.846,42 eura. Na porodičnom smještaju i porodičnom smještaju - hraniteljstvu, u 2012. godini bilo je 397 korisnika, a MRSS je izdvojilo 1,44 miliona eura za ovu uslugu.

Kada je u pitanju prosječan, godišnji trošak po korisniku koji ustanovama refundira MRSS, trošak smještaja u Dječjem domu „Mladost“ u Bijeloj iznosio je 2.723 eura godišnje, dok su troškovi smještaja u ustanovu „Komanski most“ iznosili 1.780 eura u 2012. godini. Najveći iznos troškova smještaja po korisniku su troškovi za korisnike smještene u institucijama u Srbiji, a oni iznose 3.292 eura godišnje u 2012. godini. Kada je riječ o smještaju starih lica, troškovi njihovog smještaja u 2012. iznose nešto manje od 430.000 eura na godišnjem nivou, a najveći broj starih je smješten u Domu za stara lica „Grabovac“ u Risnu. U ovoj ustanovi, prosječan godišnji trošak smještaja po korisniku je 1.065 eura. Prosječan broj korisnika u dnevnim centrima u 2012. bio je 99 a ukupni troškovi za MRSS iznosili su 160.050 eura.³

Prema raspoloživim podacima, u Crnoj Gori funkcioniše 349 usluga socijalne i dječje zaštite na lokalnom nivou, koje pruža 172 pružalaca za 27.456 korisnika, što znači da je odnos broja pružalaca usluga u odnosu na broj korisnika 1:78. Ukoliko se uporedi ukupan broj usluga i ukupan broj pružalaca, u prosjeku svaki pružalac pruža po dvije usluge. Međutim, s obzirom da jedna vrsta usluge obuhvata više podtipova, u značajnom broju slučajeva jedan pružalac pruža i više od dvije usluge. Kada je riječ o vrstama usluga, najviše su zastupljene socijalno-edukativne i savjetodavno-terapijske usluge (230 usluga), zatim usluge podrške za život u zajednici (111 usluga) i, na kraju, usluge smještaja (ukupno 8). Od ukupno 174 pružalaca usluga, najviše je nevladinih organizacija, njih 142 koje pružaju 303 usluge, 17 lokalnih organizacija Crvenog krsta koje pružaju 29 usluga i 15 javnih ustanova koje pružaju 17 usluga. Primarne ciljne grupe prema kojima su usluge socijalne i dječje zaštite usmjerene su: djeca, lica sa invaliditetom, mladi, korisnici psihoaktivnih supstanci, žrtve nasilja, stara lica, pripadnici LGBT populacije, seksualne radnice, Romi i Egipćani, kao i samohrani roditelji i porodice u riziku.⁴ U toku je izrada standarda za većinu ovih usluga, koje su, iako se čini mnogobrojne, često neodržive jer se uglavnom finansiraju iz donatorskih sredstava.

II. STRATEGIJA

1. Svrha implementacije integrisanog informacionog sistema socijalnog staranja (IISSS)

U skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti („Sl. list Crne Gore“, br. 27/2013), socijalna i dječja zaštita je djelatnost kojom se obezbjeđuju i ostvaruju mjere i programi namijenjeni pojedincu i porodici sa nepovoljnim ličnim ili porodičnim okolnostima, koji uključuju prevenciju, pomoć u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba i podršku. Mehanizmi pružanja pomoći i zaštite kategorijama stanovništva koje definiše ovaj zakon (član 4) determinisani su institucionalnim kapacitetima primarnog pružaoca ovih usluga – centra za socijalni rad (CSR) i ustanova pod ingerencijom MRSS. Kompleksnost ovih poslova zahtijeva sistematičan pristup.

Sa aspekta materijalnih davanja, posebno su bitni sl. aspekti:

- (i) ciljana usmjerenost (targeting),
- (ii) pravednost i adekvatnost socijalnih davanja i

³ Izvor: Ministarstvo rada i socijalnog staranja Crne Gore, 2013.

⁴ Sistem socijalne i dječje zaštite: analiza troškova u okviru prava na osnovna materijalna davanja u Crnoj Gori i odabranim zemljama u regionu i EU UNDP, 2013.

- (iii) poboljšanje monitoringa i praćenja potreba za materijalnim davanjima kako bi se zadovoljile potrebe novih siromašnih i ugroženih, čije siromaštvo može biti i isključivo privremenog karaktera (pod uticajem efekata krize).

Sva tri ova principa zahtijevaju efikasan i efektan način baratanja informacijama u sistemu socijalne i dječje zaštite – koji je uspostavljen kroz prvu fazu projekta Socijalni karton - Informacioni sistem socijalnog staranja (ISSS). Ovaj sistem omogućio je značajno poboljšanje ukupnog sistema socijalne zaštite i omogućio je stvaranje jedinstvenog "socijalnog kartona" građana odnosno porodica obuhvaćenih programima socijalne zaštite. ISSS omogućava razmjenu informacija, ne samo među centrima za socijalni rad, Ministarstvom i Zavodom za socijalnu i dječju zaštitu, već i kroz interoperalnost sa devet institucija sistema sa kojima ISSS ima automatsku razmjenu podataka, a kojima se utvrđuje imovinsko-prihodovni status pojedinca odnosno porodice, kao i drugi podaci neophodni za ostvarivanje prava na materijalna davanja.

No, ovaj projekat predstavlja mnogo više od razmjene informacija među nadležnim institucijama sistema. Cilj nije samo tehnički omogućiti elektronsku razmjenu podataka među institucijama, nego unaprijediti reforme ukupnog sistema socijalnog staranja, omogućavanje efikasnijeg i djelotvornijeg administriranja plaćanja i pružanja usluga socijalne i dječje zaštite, a vremenom on će biti podrška cjelokupnom radnom procesu i kreiranju socijalne politike. Pored izgradnje ISSS-a, koji podržava većinu poslovnih procesa u centru i omogućava stvaranje jedinstvenog "socijalnog kartona" građana uključenih u programe socijalnog staranja, ovaj projekat obuhvatio je i izradu neophodnih podzakonskih akata, doprinio insitucionalnoj reformi centara ali i izgradnji tehničkih i kadrovskih kapaciteta.

U okviru Faze II imamo sledeći obuhvat sistema:

Komponenta 1. Monitoring i dalji razvoj FAZE I

1. Monitoring performansi i podrška održavanju pune funkcionalnosti Faze I
2. Dalja nadogradnja informacionog sistema u centrima za socijalni rad (CZR): obrada zahtjeva i upućivanje u ustanove (domovi starih, Zavod „Komanski most“, itd.), usluge podrške za život u zajednici(dnevni boravci, pomoć u kući, stanovanje uz podršku...), itd.
3. Proširenje sistema CZR: starateljstvo, hraniteljstvo, savjetodavno-terapijske usluge; dalja nadogradnja menadžment modula, itd. Automatizacija razmjena dokumentacije sa socio-ljekarskom komisijom MRSS.
4. Registar imovine ili pod-sistem za upravljanje nepokretnom imovinom CZR po osnovu ugovora o doživotnom izdržavanju.
5. Portal za interakciju sa organizacijama i građanima - pregled i pretraga javno dostupnih dokumenata i izvještaja, statistike, itd.
6. Izrada indikatora za praćenje rada CZR i izvještavanje. Unapređenje statističko-analičke djelatnosti sistema socijalne zaštite.

Komponenta 2. Ustanove – Izgradnja Integrisanog informacionog sistema socijalne zaštite

1. Izgradnja infomacionih sistema ustanova socijalne i dječje zaštite: JU domovi starih (2), JU Dječji dom „Mladost“ Bijela, JU Zavod „Komanski most“, JU Centar „Ljubović“ i JU za odmor i rekreaciju djece „Lovćen-Bečići“.
2. Izgradnja modula za razmjenu podataka/informacija CZR i MRSS sa ustanovama, uslugama u zajednici i lokalnom samoupravom.

Komponenta 3. Interoperabilnost

1. Interoperabilnost centara sa Upravom policije, tužilaštvom, sudovima i zdravstvom – za procesuiranje slučajeva porodičnog nasilja.
2. Povezivanje CSR sa Upravom policije, tužilaštvom, sudovima i JU Centar „Ljubović“, u dijelu postupaka prema maloljetnicima u sukobu sa zakonom.
3. Interoperabilnost centara sa Informacionim sistemom zdravstva (izabrani doktor; Institut za javno zdravlje (Registar osoba sa invaliditetom; izrada nacionalnih socio-zdravstvenih determinanti) i sa

Ministarstvom prosvjete. Zakonski osnov, obuka, izrada uputstava i primjena Protokola o razmjeni informacija (Predlog zakona o elektronskoj upravi).

4. Povezivanje Zavoda za zapošljavanje (dvosmjerna veza) sa centrima za socijalni rad - radna aktivacija radno sposobnih korisnika materijalnog obezbjeđenja.
5. Povezivanje Inspekcije socijalne zaštite sa IISSS-om.
6. Povezivanje lokalnih samouprava sa IISSS-om po pitanjima socijalne zaštite, boračko invalidske zaštite, itd.

Komponenta 4. Izgradnja kapaciteta

Podrazumijeva, pored podizanja nivoa informatičko-telekomunikacione infrastrukture i opremanja hardverom i mrežama, i program obuka: ECDL, akreditovane stručne obuke, i obuka za aplikativni softver. Nastavljaju se aktivnosti koje se tiču CSR: u dijelu podrške institucionalnoj izgradnji menadžerskih, kadrovskih, stručnih, itd. kapaciteta centara za socijalni rad; dalje izgradnje kadrovskih kapaciteta: interno istraživanje na temu zadovoljstva poslom, odnosima (internim i prema korisnicima), menadžmentom, itd. Na osnovu rezultata istraživanja, napraviće se i sprovesti plan za unapređenje kadrovskih i menadžerskih kapaciteta. Biće organizovane i obuke koje se tiču operativno-strateškog planiranja i upravljanja, komunikacionih vještina; obuke za one koji su zaposleni u međuvremenu, a pratiće se i izgradnja kapaciteta Direktorata za informatiku i analitiku MRSS.

Što se tiče ustanova, izradiće se studija kapaciteta i planova razvoja ustanova socijalne i dječje zaštite, analizirati pravni okvir odnosno analiza postupaka definisanih podzakonskim aktima (pravilnici, obrasci, instrukcije i sl.) koji su osnov za razvoj informacionog sistema i unapređenje institucionalnih kapaciteta ustanova. Napraviće se nastavni plan obuka i u saradnji sa Zavodom, realizovati obuke za pružaoce usluga shodno novim standardima/pravilnicima i pripremiti stručni priručnik za primjenu standarda, a izradiće se i indikatori za praćenje rada ustanova i pružalaca usluga i izvještavanje. Za sve navedene aktivnosti biće sproveden monitoring i evaluacija.

Tako će funkcionalan IISSS:

- (i) unaprijediti institucionalno okruženje i sve radne/poslovne procese u ustanovama socijalne i dječje zaštite, informatički ih povezati sa CSR, osigurati implementaciju novog zakona, strategija i podzakonskih akta, i time postići i krajnji cilj: podići standard i kvalitet usluge za krajnje korisnike.
- (ii) rasteretiti stručne radnike administrativnog dijela posla kao i smanjiti administrativne troškove, kao i teškoće i troškove koji imaju podnosioci zahtjeva, kako u postupku u centru za socijalni rad, tako i kada je u pitanju smještaj u ustanove. Biće olakšano eliminisanje zahtjeva u kojima se ne ispunjavaju zakonom propisani uslovi a ostvariće se bolji uvid u situaciju u kojoj se nalazi korisnik. Dobićemo uvid u korisnike koji koriste jedno ili više materijalnih davanja a istovremeno koriste i neku od usluga u zajednici ili ustanovi, što je preduslov za uspostavljanje procedure za participaciju korisnika u troškovima korišćenja usluga. Ovim će se obezbijediti i fiskalni prostor za proširenje pokrivenosti ili eventualno povećanje iznosa nekog od materijalnih davanja, što u krajnjem znači da će sredstva biti bolje usmjerena ka onima kojima je pomoć najpotrebnija.
- (iii) omogućiti značajno bolje planiranje, kako ukupnih resursa za socijalnu zaštitu, kao i za prepoznavanje kategorija korisnika i programsko odnosno projektno planiranje, tako i za sam nacionalni sistem socijalne zaštite, odnosno za pojedinačne ustanove, lokalnu samoupravu i pružaoce usluga na lokalnom nivou. Sistem će omogućiti i bolje praćenje utrošenih sredstava, kako u ukupnom iznosu, tako i preglede na nivou pojedinačnih davanja i usluga, po korisnicima i kategorijama korisnika ali i praćenje, izvještavanje i evaluaciju efekata davanja i usluga.
- (iv) povratiti i povećati kredibilitet sistema socijalne zaštite. Ovo je važno sa aspekta informisanja javnosti, ali i iz perspektve korišćenja prepristupnih fondova EU. IISSS omogućava da EU i zainteresovani donatori sa povjerenjem ulažu u projekte koji imaju za cilj dalji razvoj sistema socijalne zaštite, znajući da će sredstva biti kanalisana prema pojedincima i porodicama sa

nepovoljnim ličnim ili porodičnim okolnostima, upravo kroz Vladine mehanizme socijalne zaštite.

2. Opis IISSS

Integralni informacijski sistem socijalnog staranja (IISSS) u Crnoj Gori predstavlja elektronsku verziju socijalnog kartona građana koji će podržati poslovne procese u sistemu socijalnog staranja i obezbijediti precizan uvid u lične i druge podatke korisnika neophodne za pristupanje programima socijalne zaštite i praćenje korisnika tokom realizacije tih programa. Dalji razvoj IISSS-a okrenut je ka izradi novih funkcionalnosti namijenjenih centrima za socijalni rad i MRSS i izradi potpuno novih softverskih komponenti namijenjenih informatizaciji poslovnih procesa u ustanovama socijalne i dječje zaštite, kao i procesima razmjene informacija između centara i ustanova.

Konceptualno, IISSS omogućava podršku radu sistema socijalnog staranja na tri suštinska nivoa:

a) Podrška svakodnevnim poslovnim procesima

Pomoću Integralnog informacijskog sistema socijalnog staranja (IISSS), biće moguće efektivno i efikasno planirati i izvršavati programe socijalnog staranja. Sistem će, prije svega, **podržati poslovne procese u sistemu socijalnog staranja**, počev od radnog mjesta stručnog radnika, preko poslovnih procesa u ustanovama, pa do strateškog odlučivanja i vođenja politike u Ministarstvu rada i socijalnog staranja (MRSS). Vrijednost IISSS će proisteci iz njegove upotrebe u sprovođenju reforme socijalne zaštite koja će konsolidovati glavne postojeće programe, obezbjeđivati materijalna davanja najsiromašnijim domaćinstvima i omogućiti usklađivanje sa praksom EU u oblasti socijalne zaštite. IISSS će biti instrument koji će se koristiti za ciljno usmjeravanje, pružanje, praćenje i kontrolu pomoći domaćinstvima i pojedincima koji ispunje uslove za njeno dobijanje. Važno je istaći da će IISSS služiti interesu javnosti na način što će ubrzati svakodnevni rad sistema socijalne pomoći.

Pod „podrškom poslovnim procesima u sistemu socijalnog staranja“ podrazumijeva se kompjuterizacija i automatizacija dnevnih radnih procesa u sistemu socijalnog staranja, kao što su prikupljanje i obrada aplikacija, generisanje socijalnog kartona u cilju utvrđivanja da li neko lice ima pravo na prava iz socijalne i dječje zaštite, praćenje primjene (materijalna davanja i usluge), statističko izvještavanje, planiranje itd. Sama obrada i "prikupljanje" podataka se može obavljati ručno ili automatski. Jasno, novi informacijski sistem socijalnog staranja – IISSS bi, gdje god je to moguće svoj rad bazirao na povezivanju sa već postojećim informacijskim sistemima tako da se socijalni status nekog lica generiše analizom podataka iz IISSS-a, kao i "sakupljanjem" podataka iz baza podataka drugih institucija, čime se formira takozvani "elektronski socijalni karton".

IISSS će omogućiti i podršku poslovnim procesima u ustanovama socijalne i dječje zaštite koji se odnose na više segmenata njihovog poslovanja, a prvenstveno vezano za upravljanje evidencijom o korisnicima socijalne i dječje zaštite, kao i pruženim uslugama u ustanovama. Ovim će se realizovati na način što će ulazni parametri poslovnih procesa u Ustanovama biti izlazni parametri iz poslovnih procesa u Centrima što će doprinijeti povećanju kvaliteta podataka o KORISNIKU. Informacijski sistem će omogućiti skeniranje dokumentacije i njeno čuvanje i u elektronskoj formi u centralnoj bazi. Dostupnošću dokumentacije, MRSS bi dobilo bolji uvid u rad ustanova, postigla bi se veća transparentnost rada ustanova, kao i potpuna ujednačenost u radu jer će poštovanje radnih procesa biti uslovljeno samim IISSS-om.

b) Izvještavanje i formiranje individualnog „socijalnog kartona“

Sistem će omogućiti automatizovano izvještavanje o sprovođenju socijalne zaštite, grupno, po različitim kriterijima, ali i pojedinačno, kroz prikaz stanja i davanje detaljnih informacija o pojedinačnom korisniku materijalnih davanja ili usluga socijalne zaštite (**socijalni karton**).

Analiza treba da pokaže koji podaci iz ustanova treba da budu uključeni u „socijalni karton“ korisnika i koliko dugo se trebaju čuvati u sistemu.

Sistem će omogućiti izvještavanje koje će poboljšati planiranje ukupnih resursa za sektor, pojedine programe, kao i za pojedinačne grupe korisnika. Izvještavanje iz sistema će pomoći u preciznijem utvrđivanju ciljanih grupa korisnika (targeting). Grupni i individualni izvještaji o utrošenim sredstvima će poboljšati monitoring i kontrolu (auditing). Sistem će omogućiti različite preglede za monitoring i evaluaciju efekata koje specifični i ciljani programi imaju na pojedinca i porodicu sa nepovoljnim ličnim ili porodičnim okolnostima.

c) Tehnološko uvezivanje

U centru IISSS-a se nalazi Ministarstvo rada i socijalnog staranja (MRSS), preciznije Direktorat za informatiku i analitičko-statističke poslove, sa centralnom bazom i data-centrom za IISSS aplikacije. Sama IISSS aplikacija je Web aplikacija čime se bitno smanjuju potrebe ulaganja na strani krajnjih korisnika, dok će data-centar u MRSS osigurati neophodnu platformu za povezivanje sa sličnim informacionim sistemima u povezanim institucijama. U tom kontekstu je potrebno razvijati i funkcionalnosti iz Faze II, pri čemu sve softverske komponente treba da budu tehnološki kompatibilne sa postojećim komponentama, čime će se do maksimuma iskoristiti postojeća serverska i mrežna infrastruktura koja je izgrađena u Fazi I. Primarni korisnici Faze II su svakako ustanove socijalne i dječje zaštite, ali s obzirom na planiranu integrisanost sistema indirektni korisnici novih funkcionalnosti su i centri za socijalni rad, MRSS, ali i ostale institucije sistema socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori. Takođe, sistem treba da obuhvati korisnike usluga socijalne i dječje zaštite, kao što npr. lice sa invaliditetom može imati perosnalog asistenta (kao uslugu podrške za život u zajednici) i primati ličnu invalidninu i dodatak za njegu i pomoć istovremeno. Na kraju, posebna pažnja će se posvetiti utvrđivanju uloga i obaveza organa državne uprave i aktera na lokalnom nivou (sekretarijata za socijalno staranje i opština), što će nesumnjivo imati uticaja na konačnu arhitekturu Integrisanog informacionog sistema socijalnog staranja (IISSS).

Ovako postavljen IISSS će omogućiti interkonekciju, razmjenu i konsolidaciju podataka između MRSS i drugih učesnika, kao i usklađivanje rada svih zainteresovanih strana (institucija) koje učestvuju u procesu ostvarivanja prava iz socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori. Sistem će omogućiti automatsku ili polu-automatsku razmjenu podataka između institucija, čime će se korisnici usluga rasteretiti obaveze prikupljanja dokumenata kojima dokazuju neki status i slično. U tom smislu će se olakšati i periodično dokazivanje već donesenih rješenja. Naime, polu-automatskim ili automatskim radom sistema razmjene podataka među institucijama, korisnik će biti oslobođen zakonske obaveze periodičnog prikupljanja dokaza (kvartalno, polugodišnje...) jer će sam sistem pokupiti izmjene od relevantnih institucija, što će omogućiti automatsko pokretanje ili stopiranje isplate. Npr. prikupljanjem podataka od Zavoda za zapošljavanje, IISSS može registrovati zaposlenje korisnika materijalnog obezbjeđenja i automatski stopirati rješenje, odnosno isplatu.

Konačno, neke od najznačajnijih prednosti ovako postavljenog sveobuhvatnog IISSS-a su:

- (i) poboljšano usmjeravanje sredstava i smanjenje troškova za socijalna davanja (pravičnost i efikasnost),
- (ii) smanjenje troškova administriranja sistema,
- (iii) poboljšana sigurnost i dostupnost podataka iz sistema socijalnog staranja,
- (iv) osiguranje podataka relevantnih za menadžment sistema socijalnog staranja i kreiranje politike socijalnog staranja,
- (v) poboljšanje kvaliteta usluga građanima, posebno ugroženim i ranjivim kategorijama stanovništva.

2.1 Pregled realizovanih informatičkih komponenti Faze I razvoja IISSS-a

Osnovni cilj projekta "Socijalni Karton – Informacioni system socijalnog staranja" koji je realizovan kao Faza I razvoja Integralnog informacionog sistema socijalnog staranja (IISSS) bio je izrada Informacionog Sistema Socijalnog Staranja (ISSS) koji treba da podrži većinu poslovnih procesa u centrima za socijalni rad i MRSS, kao i da se poveže sa informacionim sistemima relevantnih institucija, radi automatske razmjene podataka, odnosno, da obezbijedi osnovu za poboljšanje efikasnosti i efektivnosti socijalnih mjera i davanja i podizanja nivoa i kvaliteta usluga. Sve što je planirano za Fazu I i realizovano je. Danas u centrima za socijalni rad i MRSS imamo moderan informacioni sistem koji je u stanju da:

- korisnicima značajno olakša put do ostvarivanja prava na socijalnu dječiju zaštitu,
- centrima i Ministarstvu olakša i standardizuje poslovne procese

Završetkom Faze I u potpunosti su informatizovani procesi:

- Ostvarivanje prava na osnovna materijalna davanja

- Osnovna materijalna davanja iz socijalne zaštite
 - materijalno obezbjeđenje (MO);
 - lična invalidnina (LI);
 - dodatak za njegu i pomoć;
 - zdravstvena zaštita;
 - troškovi sahrane;
 - jednokratna novčana pomoć.
- Materijalna davanja iz dječije zaštite
 - naknada za novorođeno dijete;
 - dodatak za djecu (DD);
 - troškovi ishrane u predškolskim ustanovama;
 - pomoć za vaspitanje i obrazovanje djece i mladih sa posebnim obrazovnim potrebama;
 - refundacija naknade zarade i naknada zarade za porodijsko, odnosno roditeljsko odsustvo;
 - refundacija naknade zarade i naknada zarade za rad sa polovinom punog radnog vremena.
- Povlastice na putovanje lica sa invaliditetom
 - Predmeti vezani za usluge iz domena socijalne i dječije zaštite
 - Opšta pošta
 - Drugo

Pored razvoja softverskih komponenti u potpunosti je instalirana sistemska platforma koja se sastoji od:

- Serverskog okruženja kojeg čine neophodni server, storage sistem, neopgodna aktivna mrežna oprema za umrežavanje i bezbjednost sistema
- Sistemske platforme u Centrima koja se sastoji od nabavke novih računara, štampača i skenera, kao i uključivanja u sistem postojeće informatičke opreme
- Izrada lokalnih računarskih mreža u Centrima
- Uspostavljanje interkonekcije između svih centara, MRSS i oformljenog Data Centra ISSS-a koji je fizički smješten u Data Centru Vlade CG, to jest Ministarstva za informaciono društvo i telekomunikacije

Sve informatičke komponente koje su razvijene u Fazi I biće iskorišćene za nadogradnju sistema posebno kada je riječ o sistemskoj platformi, ali i pojedinim softverskim komponentama koje mogu da se koriste i za funkcionalnosti koje će biti predmet Faze II.

3. Komponente projekta

Imajući u vidu do sada sprovedene aktivnosti, a u cilju realizacije Integralnog informacionog sistema socijalnog staranja – ISSS, projekat je organizovan u sljedeće komponente:

1. Dizajn i konceptualizacija sistema.
2. Okvir interoperabilnosti i međuinstitucionalna povezanost.
3. Razvoj i implementacija ISSS aplikacija i interkonekcijskih modula.
4. Izgradnja kapaciteta.
5. Menadžment projekta.

Imajući na umu relativno kratke rokove za realizaciju cjelokupnog projekta, neophodno je posebno napomenuti da se ove komponente realizacijski u velikoj mjeri preklapaju, te će maksimalno iskoristiti do sada okončane aktivnosti kao i relevantnu tehničku dokumentaciju.

3.1 Dizajn i konceptualizacija sistema

Dizajn i konceptualizacija sistema obuhvata sve aktivnost vezane za definisanje osnovnog koncepta „Faze II informacionog sistema socijalnog staranja“, te dizajna i specifikacije sistema koje treba realizovati. Sistem će se osmisлити sveobuhvatno i planiraće se njegov razvoj u naredne 2 godine. Detaljnije će se planirati razvoj u prvoj fazi (1 godina) što će biti implementirano ovim projektom.

Ova komponenta projekta će precizno definisati **funkcionalne zahtjeve Faze II IISSS-a**, a u tom procesu treba krenuti od sljedećih funkcija sistema:

- Socijalna zaštita	- Okvirno, obuhvaćeno u II fazi projekta
<p>- Aplikacija za vođenje slučaja/korisnika</p> <p>Ovo je osnovna softverska komponenta koja treba da bude na veoma sličan način dostupna svim ustanovama socijalne i dječje zaštite, to jest svim ustanovama koje će biti obuhvaćene u Fazi II. Trenutno se u skoro svim ustanovama evidencija o korisnicima vodi u papirnoj formi i ručno u vidu matičnih knjiga. Inicijalna analiza je pokazala da će se za izradu i implementaciju predmetne aplikacije moći iskoristiti dobar dio poslovnog procesa za “vođenje slučaja” u centrima koji je već informatizovan u fazi I.</p> <p>- Aplikacija za upravljanje zdravstvenom zaštitom korisnika</p> <p>S obzirom na sve specifičnosti korisnika u svim ustanovama, ovo je jedna od jako važnih komponenti sistema. Trenutno se u svim ustanovama podaci o zdravstvenoj zaštiti korisnika vode ručno kroz papirne evidencije. Pri tom ne postoji mogućnost brzog pregleda utrošenih medicinskih sredstava i lijekova, kao ni izvršenih zdravstvenih usluga, bilo da su izvršene unutar ustanove ili uz podršku zdravstvenih profesionalaca iz zdravstvenih ustanova Crne Gore.</p> <p>- Poslovni informacioni sistem</p> <p>Poslovni Informacioni Sistem (skraćeno PIS) predstavlja skup aplikativnih modula koji su međusobno integrisani a koji pokrivaju sve poslovne procese unutar preduzeća. Ovi sistemi se često nazivaju i ERP (Enterprise Resource Planing) sistemi, a predstavljaju osnovu za praćenje poslovanja bilo kojeg pravnog lica ili projekta. Sve komponente ovog podsistema će biti usko integrisane međusobno, kao i sa ostalim komponentama sistema koje će koristiti ustanove u cilju zadovoljenja preduslova da se jedan podatak unosi samo na jednom mjestu u sistemu, a koristi u svim komponentama sistema gdje je to potrebno.</p>	<p>Prijemni list</p> <p>Nalazi i mišljenja stručnih radnika</p> <p>Individualni plan</p> <p>List praćenja korisnika</p> <p>Otpusni list</p> <p>Mogućnost evidentiranja pružene usluge zdravstvene zaštite u dosijeu korisnika u okviru ustanove</p> <p>Mogućnost upravljanja nabavkom i raspodjelom lijekova i medicinskih sredstava. Vođenje centralne apoteke na nivou ustanove i odjeljenskih apoteka unutar ustanove</p> <p>Mogućnost evidentiranja utrošenih lijekova i medicinskih sredstava za svakog korisnika (periodični plan terapije za hronične bolesti), kao i automatski upis ovih podataka u Dosije korisnika u okviru ustanove</p> <p>Mogućnost planiranja nabavke sredstava na osnovu izvještaja koji će se dobijati iz sistema.</p> <p>Upravljanje ljudskim/kadrovskim resursima (Human Resources - HR)</p> <p>Upravljanje finansijama</p> <p>Obračun zarada</p> <p>Upravljanje osnovnim sredstvima</p>

<p>- Upravljanje smještajnim kapacitetima</p> <p>Jedna od najrestriktivnijih kategorija u poslovanju ustanova socijalne i dječje zaštite jesu smještajni kapaciteti. S obzirom na visoku fluktuaciju korisnika u nekim ustanovama, planiranje i upravljanje smještajnim kapacitetima predstavlja veliki izazov. Trenutno se u svim ustanovama upravljanje smještajnim kapacitetima radi ručno u papirnoj formi, korišćenjem prijemnih knjiga.</p> <p>- Opšte funkcionalnosti sistema</p> <p>Sistem će svakako posjedovati i određene opšte funkcionalnosti koje se mogu preuzeti iz komponenti koje su napravljene kroz Fazu I ili se mogu implementirati nove komponente u zavisnosti od rezultata sprovedene analize</p> <p>- Integracija</p> <p>Već je definisano da je jedan od ključnih ciljeva daljeg razvoja IISSS-a potpuna integracija svih njegovih komponenti. Bez obzira na očigledne različitosti u pristupu u vođenju slučaja na primarnom nivou, u CSR, i sekundarnom nivou, u Ustanovi, neophodno je obezbijediti potpunu integraciju i korišćenje zajedničkih podataka.</p>	<p>Materijalno knjigovodstvo</p> <p>Praćenje ugovora</p> <p>Izvještaji</p> <p>Definisanje smještajnih kapaciteta po najmanjim smještajnim jedinicama – krevet</p> <p>Grupisanje smještajnih jedinica u sobe, paviljone i sl.</p> <p>Kategorizacija smještajnih jedinica, soba, paviljona i sl.</p> <p>Povezivanje smještajnih jedinica sa određenim korisnikom direktno na prijemnom listu</p> <p>Pojedinačne i grupne rezervacije smještajnih jedinica</p> <p>Kontrola materijala po mjestima utroška (veza sa modulom za materijalno poslovanje)</p> <p>Izvještaji o pruženim uslugama</p> <p>Prihvat i skeniranje propratne dokumentacije</p> <p>Izveštavanje iz baze podataka i provjere</p> <p>Automatska razmjena podataka i dokumenata sa eksternim sistemima (onima koji budu tehnološki spremni za to tokom trajanja projekta)</p> <p>Izveštavanje o individualnom stanju korisnika socijalne zaštite (socijalni karton)</p> <p>Utvrđivanje podobnosti za dobijanje socijalne pomoći</p> <p>Praćenje pružanja usluga socijalne i dječje zaštite</p> <p>Resertifikacija</p> <p>Izveštavanje po raznim kriterijima (individualno, grupno, po institucijama, po programima, geografski, ...)</p> <p>Praćenje rezultata rada</p> <p>Nadzor i kontrola.</p> <p>Povezivanje poslovnih procesa iz centara za socijalni rad koji su izgrađeni u Fazi I sa poslovnim procesima Ustanova koji će biti izgrađeni u Fazi II</p> <p>„Dopunjavanje“ Socijalnog kartona korisnika sa relevantnim podacima generisanim u Ustanovama</p>
---	--

U procesu definisanja **obuhvata sistema u Fazi II**, treba krenuti od potencijalnih funkcija kao i od specifikacije ustanova koje će biti uključene u proširenje IISSS kroz II fazu kao i okvirnih funkcionalnosti koje će se u njima implementirati:

Potencijalne funkcije u fazi II	Okvirno, obuhvaćeno u drugoj fazi projekta
<p>1. Informacioni sistemi za sljedeće ustanove:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ JU Dječji dom “Mladost” Bijela 	<p>1. Aplikacija za vođenje slučaja</p> <p>2. Aplikacija za upravljanje</p>

<ul style="list-style-type: none"> ○ Ju domovi starih (Risan i Bijelo Polje) <ul style="list-style-type: none"> ▪ Trenutno postoje dva doma starih, mada sistem mora biti u mogućnosti da podrži jednostavno uključivanje novih ustanova istog karaktera ○ JU Zavod "Komanski most" ○ JU Centar "Ljubović" ○ JU "Lovćen-Bečići" <p>2. Informacioni sistemi za ustanove koje nisu u direktnoj nadležnosti MRSS:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ JU za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci -Podgorica (pod ingerencijom Glavnog grada), ○ Spec. bolnica Dobrota, Kotor ○ Resursni centar za sluh i govor - Kotor "Dr. Peruta Ivanović" (Min. prosvjete) ○ JU Resursni centar za djecu i mlade "Podgorica" - Podgorica (Min. prosvjete) ○ JU Resursni centar za djecu i osobe sa intelektualnim smetnjama i autizmom "1.jun" - Podgorica (Min. prosvjete) <p>3. Informacioni sistemi za dnevne boravke, skloništa, svratišta i druge usluge za podršku životu u zajednici koje se u potpunosti ili djelimično finansiraju iz javnih izvora sredstava.</p> <p>4. Izgradnja infomacionog sitema Inspekcije socijalne i dječje zaštite.</p> <p>5. Proširenje interoperabilnosti na osnovu analize potreba i mogućnosti.</p>	<p>zdravstvenom zaštitom korisnika</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Poslovni informacioni sistem 4. Upravljanje smještajnim kapacitetima 5. Integracija 6. Opšte funkcionalnosti sistema 7. Interoperailnost
---	--

Pored dizajna i specifikacije sistema koje treba realizovati, ova komponenta projekta treba izvršiti i kompletnu procjenu sadašnjeg procesa rada, evaluaciju organizacionih i strukturalnih promjena koje obavezno treba izvršiti sa uvođenjem IISSS u administrativni tok aktivnosti, te u skladu s tim izmijeniti procese rada. **Ono što je važno postići jeste unaprijeđenje poslovnih procesa i bolju integraciju administriranja materijalnih davanja i usluga, a ne prostu „kompjuterizaciju“ procesa kakvi jesu.** Stoga se spisak funkcija i obuhvat sistema, dati u prethodnim tabelama, trebaju smatrati okvirnim i samo početkom analize. **Ova komponenta projekta treba da krene od ideja datih u ovom dokumentu i da precizno definiše funkcije i obuhvat sistema, i to tako da konceptualna vizija Faze II razvoja sistema bude sveobuhvatna i ambiciozna, ali da bude realna za realizaciju.**

U cilju jasnog i sveobuhvatnog dizajna budućeg sistema neophodno je uraditi analizu politike, smjernica, standarda i administrativnih odredbi vezanih za implementaciju IISSS-a, te izradu i uvođenje novih sistemskih procedura i standarda⁵. U tom kontekstu, neophodno je konceptualno dizajnirati sistemski rješenja tako da, pored implementacije samih aplikativnih rješenja Faze II IISSS-a, osigura i uvođenje

odgovarajućih standarda vezano za adekvatnu primjenu novog informacionog sistema, zatim sve neophodne propise i smjernice kako bi se omogućilo nesmetano korištenje cjelokupnog IISSS-a, te, konačno, neophodna međuinstitucijska saradnja. Jasno, nove komponente informacionog sistema sa sobom obično donose i zahtjeve na restrukturiranje postojećih poslovnih procesa, tako da je za očekivati da će doći do izmjena i niza internih akata vezanih za operativni rad MRSS, CSR i ustanova socijalne i dječje zaštite.

U tom kontekstu planirane su sljedeće aktivnosti:

- Analiza procesa rada i zahtjeva u pogledu informacija
- Analiza i izrada internih pravila i uvođenje promjena
- Definisane okvira za restrukturiranje procesa rada
- Analiza i specifikacija funkcionalnih zahtjeva IISSS-a za Ustanove kao i za internu razmjenu podataka između MRSS, CSR i Ustanova
- Specifikacija ne-funkcionalnih zahtjeva Faze II IISSS-a
- Tehnički dizajn i specifikacija Faze II IISSS sistema
- Dizajn, konceptualizacija i planiranje sistema će rezultovati sljedećim proizvodima:
- Sistemska studija - Konceptualni plan razvoja i implementacije Faze II IISSS-a, koji će biti dostavljen Vladi i usvojen kao osnovni dokument za dalji razvoj. Sistemska studija će sadržati jasnu specifikaciju funkcija i obuhvata sistema, kao i podjelu razvoja na dvije faze od po 2 godine
- Analizirani i određeni principijelni partneri u implementaciji projekta
- Izvršena analiza i definisane izmjene relevantnih radnih procesa, naročito onih koji se odnose na protok informacija, strukturu i tok rukovođenja i donošenja odluka, razmjene podataka i pohranjivanje podataka i komunikacije
- Definisana politika internih informacionih sistema, definisani standardi i smjernice, kao i svi neophodni prateći dokumenti/propisi
- Tehničke specifikacije za aplikativni softver kojim će se implementirati Faza II IISSS (uključujući i podsistem za automatsku razmjenu podataka sa eksternim sistemima)
- Tehničke specifikacije za sistemsku platformu (kompjuterska oprema, sistemski softver, lokalne kompjuterske mreže i globalna kompjuterska mreža)

U procesu konceptualizacije sistema, pored primarnog analitičkog rada, koristiće se i već generisani dokumenti u dosadašnjem radu na implementaciji socijalnog kartona kroz Fazu I. Taj rad je rezultovao uspješnom implementacijom svih aplikativnih modula koji su bili obuhvaćeni u Fazi I, ali je generisao i niz korisnih i upotrebljivih dokumenata.

Prilikom konceptualizacije sistema, posebno treba uzeti u obzir i sisteme koje se već koriste, ili su u razvoju, kao što su:

- Softverske komponente IISSS-a koje su razvijene u toku Faze I
- Razni manji sistemi razvijeni samostalno od strane ustanova socijalne i dječje zaštite
- U tom smislu, posebno će se obratiti pažnja na:
 - o Stanje podataka i migraciju podataka iz postojećih sistema
 - o Logiku i znanje ugrađeno u postojeće sisteme

3.2 Proširenje okvira interoperabilnosti i međuinstitucionalna povezanost.

"Interoperabilnost" se može definisati kao skup standarda, preporuka i smjernica koje opisuju način/uslove koje su organizacije dogovorile, ili treba da dogovore, kako da komuniciraju jedni sa drugima i kako treba da se koriste u praksi. Platforma Interoperabilnosti nije konačna tj. nije statičan dokument, i moraće da se adaptira vremenom kako se tehnologije, standardi, poslovni i administrativni uslovi budu mijenjali.

Postoje određeni osnovni principi na kojima se baziraju sve platforme interoperabilnosti:

- Pristupačnost - postoji potreba da se osigura da su jednake mogućnosti za sve stvorene kroz otvorene, inkluzivne elektronske servise/usluge koje su javno dostupne. Opšteprihvaćene principe za dizajn interfejsa treba primijeniti kako bi se osigurao pristup za lica sa invaliditetom i pružila podrška na službenom jeziku.
- Bezbjednost - pouzdana razmjena podataka mora da se odvija u skladu sa utvrđenom politikom bezbjednosti. Sa stanovišta korisnika, funkcije povezane sa bezbjednošću: autorizacija, autentifikacija,

neporecivost i poverljivost moraju imati maksimalni nivo transparentnosti, koji uključuje/podrazumijeva minimalni napor da bi se obezbijedio dogovoreni nivo bezbednosti;

- Privatnost - razmjena podataka mora biti u skladu sa nacionalnim zakonima o zaštiti podataka o ličnosti. Takođe, razmjena podataka mora biti u skladu sa postojećim evropskim i nacionalnim propisima o zaštiti nacionalnih podataka;
- Upotreba otvorenih standarda - upotreba javno dostupnih i sprovodljivih standarda može povećati kompatibilnost između različitih hardverskih i softverskih komponenti sistema.

U Fazi II IISSS-a treba osigurati poštovanje gore navednih principa kako za postojeće tako i za planirane komunikacije od i ka IISSS-u. U Fazi II posebnu pažnju treba usmjeriti na proširivanje kapaciteta i kvaliteta razmjene podataka a koje proističu iz realnih potreba poslovnih procesa u okviru IISSS-a kao i realne mogućnosti druge strane da iste obezbijedi.

Interoperabilnost se često bez razloga postovjećuje sa web servisima i automatskom razmjenom podataka kao da bez web servisa nema ni interoperabilnosti. Web servisi i automatska razmjena podataka su samo dio platforme interoperabilnosti. Definicija platforme podrazumijeva širok spektar mogućnosti razmjene podataka između dvije institucije: mail, portal, datoteka, izvještaj, web servis itd. a sve u cilju poboljšanja kvaliteta podataka i odluka koje se na osnovu tih podataka donose.

U Fazi II treba izgraditi platformu za razmjenu podataka po sledećim stavkama:

1. Prikupljanje i obrada informacija vezanih za porodično nasilje - Obezbijediti adekvatnu platformu za prijem i obradu: prijava porodičnog nasilja (MUP i služba hitne pomoći), informacija o preduzetim mjerama, povremenih obližaka (MUP i Sud) itd, pratećih informacija ukoliko su djeca žrtve porodičnog nasilja (Min Prosvjete).
2. Povezivanje centara sa opštinskim sekretarijatima/službama koje se bave socijalnom zaštitom - U okviru lokalnih uprava postoje sekretarijati-službe koje se bave socijalnom zaštitom: dnevni centri, jedno-kratna pomoć, boračka zaštita itd. Razmjena podataka na mjesečnom nivou bi u velikoj mjeri podigla kvalitet informacija o osobama ili mjerama socijalne zaštite koje se primjenjuju u sadejstvu sa lokalnim upravama.

3.3 Razvoj i implementacija IISSS aplikacija u Fazi II i interkonekcijskih modula

Projektna komponenta razvoja i implementacije IISSS aplikacije u Fazi II, te pratećih interkonekcijskih modula predstavlja centralnu komponentu cjelokupnog projekta i rezultiraće potpuno uspostavljenim i funkcionalnim sveobuhvatnim informacionim sistemom za socijalnog staranja u Crnoj Gori. U tom kontekstu ranije priređeni konceptualni plan razvoja i implementacije Faze II IISSS-a, kao i tehničke specifikacije za aplikativni softver kojim će se implementirati Faza II IISSS, zatim tehničke specifikacija interfejsa prema drugim institucijama i prateće systemske platforme, predstavljat će osnovu koji će projekti tim koristiti za izradu analiza, raspisivanje tendera i odabir najpovoljnijih ponuđača/partnera za izradu IISSS aplikacija iz Faze II i drugih dijelova sistema.

Uzimajući sve prethodno u obzir, Faza II IISSS će se implementirati kroz tri ključna segmenta:

A. Novi aplikativni moduli.

Implementacija novih IISSS aplikativnih modula sa funkcijama i obuhvatom kako je to definisano u tački 3.1 (Dizajn i konceptualizacija sistema).

B. Interkonekcijski moduli

Automatski i poluautomatski sistem za razmjenu podataka i provjeru između baza podataka novih institucija, kako je to definisano u tački 3.2. Institucije uključene u realizaciju "elektronskog socijalnog kartona" trebaju da prilagode svoje informacione sisteme u svrhu primjene modula koji će omogućiti stvarnu razmjenu podataka, a zadatak ovog projekta je da im osigura neophodnu tehničku, stručnu i finansijsku podršku u implementaciji tih interkonekcijskih modula. Ovi moduli se povezuju sa podsistemom za razmjenu podataka koji je dio jezgra IISSS-a koji je već izrađen u Fazi I.

C. Systemska platforma

U cilju cjelovite implementacije Faze II IISSS-a neophodno je osigurati tehničku infrastrukturu kako na centralnim lokacijama tako i Ustanovama socijalne i dječije zaštite. Ovo uključuje systemsku platformu na centralnoj lokaciji u MRSS, zatim lokalne systemske platforme kao i neophodnu komunikacijsku infrastrukturu u Ustanovama.

Ono što je već poznato centralna lokacija IISSS-a smještena je u Data Centar Vlade CG kojim upravlja Ministarstva za informaciono društvo i telekomunikacije. Odabrani ponuđač, ili više njih, pod nadzorom projektnog tima pripremit će softverska rješenja IISSS aplikacije iz Faze II, zatim izvršit će implementaciju kao i testiranje cjelokupnog IISSS-a ali i svih interkonekcijskih modula. Obzirom da je IISSS Web aplikacija nisu potrebna posebna ulaganja na strani krajnjih korisnika, izuzev osiguranje neophodne systemske platforme za rad IISSS, odnosno u slučajevima gdje je to neophodno osiguranje lokalne systemske platforme kao i neophodnu komunikacijsku infrastrukturu u Ustanovama. Takođe, kao sastavni dio aktivnost na implementaciji IISSS-a izvršit će se obuka i trening svih stručnih zaposlenih u Ustanovama, MRSS, CSR. Obuka će biti organizovana po modulima sistema, ali i u dva vremenski odvojena ciklusa.

U ovom kontekstu planirane su sljedeće aktivnosti:

- Priprema tenderske dokumentacije za Fazu II IISSS-a (koja uključuje i podsistem za automatsku razmjenu podataka sa eksternim sistemima).
- Priprema tenderskih dokumentacija za pojedinačne interkonekcijske module u eksternim sistemima (ili specifikacija za direktno ugovaranje, ovisno od slučaja do slučaja – pojedini moduli će se morati izgraditi kao nadogradnja na postojeća softverska rješenja u pojedinim institucijama, pa u tom slučaju tender nema smisla jer se intervencija mora uraditi od strane dobavljača tog konkretnog softverskog rješenja).
- Analiza neophodnih ulaganja, te priprema tehničke dokumentacije za eventualno proširenje systemske platforme u MRSS
- Analiza neophodnih ulaganja, te priprema tehničke dokumentacije za systemsku platformu u Ustanovama socijalne i dječije zaštite
- Priprema tenderske dokumentacije za systemsku platformu
- Nadzor, kontrola i testiranje tokom izrade Faze II IISSS-a
- Nadzor, kontrola i testiranje implementacije servisa i sistema systemske platforme u MRSS i Ustanovama
- Nadzor, kontrola i testiranje tokom implementacije IISSS-a u MRSS
- Roll-out IISSS-a u svim Ustanovama i CSR
- Roll-out interkonekcijskih modula u povezanim institucijama
- IISSS baziran trening osoblja u Ustanovama
- Završno testiranje i tehnički prijem Faze II IISSS-a
- Rezultati ove komponente projekta su:
- Ujednačena systemska platforma na nivou svih ključnih učesnika IISSS-a
- Implementiran sveobuhvatni IISSS u skladu sa navedenim opisom, te prihvaćenom detaljnom tehničkom specifikacijom sistema
- Izvršena nadogradnja informacionih sistema povezanih institucija, te omogućena razmjena podataka sa IISSS-om
- Kompletirana obuka zaposlenih u radu sa sveobuhvatnim IISSS

3.4 Izgradnja kapaciteta

U cilju realizacije sveobuhvatne legislativne i organizaciono institucionalne promjene i ukupnih procesa u sektoru socijalne zaštite neophodno je izvršiti reformske zahvate kao i dodatne specijalizovane obuke zaposlenih u ustanovama i CSR. Ova komponenta treba da omogućiti sprovođenje reformi kao i bolje korišćenje IISSS. U tom kontekstu potrebno je organizovati obuku državnih službenika u MRSS i rukovodstva u ustanovama u domenu menadžmenta i administracije sistema, te sveobuhvatne stručne i informatičke obuke za zaposlene u ustanovama i CSR. Ukupni rezultat ove komponente projekta će biti razvijeni interni kapaciteti kako u MRSS, tako i ustanovama i CSR kao i systemski kapaciteti za pravilnu upotrebu, održavanje i dalji razvoj IISSS kao platforme za ukupni sistem socijalne i dječije zaštite u Crnoj Gori.

Ciljani korisnici obuke i edukacije su:

- Donosioci odluka srednjeg nivoa i državni službenici u MRSS i Zavodu
- Zaposleni u Direktratu zaduženom za informacione i analitičke poslove u MRSS i ključni korisnici iz ustanova i CSR

- Zaposleni u MRSS i Zavodu koji se bave poslovima socijalnog staranja
- Svi radnici na stručnim poslovima u ustanovama i CSR (oko 200)
- Relevantni radnici na administrativnim poslovima u ustanovama

U sklopu ove komponente projekta napraviti će se sveobuhvatna procjena potreba za obukom (eng. *Training Needs Assessment*) koja će predstavljati osnov za izradu detaljnog i prilagođenog plana obuke. Program edukacije mora obuhvatiti aspekt kompjuterske pismenosti (ECDL ili sličan program), upotrebe samog IISSS-a, a postoji mogućnost međutim da se u cilju potpunije reforme cjelokupnog sistema socijalne i dječje zaštite može organizovati i studijsko putovanje kako bi se akteri upoznali sa najboljom praksom u EU i regiona, kao i sa načinima i softverskim rješenjima koja omogućavaju efikasniji i efektivniji rad ovog segmenta javne uprave.

Pored informatičkih, stručnih i menadžerskih obuka, izgradnja kapaciteta će podrazumijevati i osmišljavanje, planiranje i implementaciju organizacionih promjena u ustanovama i CSR u cilju obezbjeđenja stalne podrške funcionisanju, održavanju i daljnjem razvoju IISSS-a. Pratiće se i rad i razvoj organizacije i kapaciteta Direktorata za informatiku i analitičko-statističke poslove u MRSS i po potrebi ažurirati analiza ljudskih i drugih resursa ovog Direktorata, da bi se osiguralo da Direktorat može da podrži pomenute funkcije,

Organizovaće se ECDL, akreditovane stručne obuke, i obuka za aplikativni softver. Za CRS radiće se na daljoj podršci institucionalnoj izgradnji menadžerskih, kadrovskih, stručnih, itd. kapaciteta. Dalje, u dijelu kadrovskih kapaciteta može se sprovesti interno istraživanje na temu zadovoljstva poslom, odnosima (internim i prema korisnicima), menadžmentom, itd. Na osnovu rezultata istraživanja napraviti i sprovesti plan za unapređenje kadrovskih i menadžerskih kapaciteta. Biće organizovane i obuke za operativno planiranje i upravljanje, komunikacione vještine; obuke za one koji su zaposleni u međuvremenu.

U dijelu koji se tiče ustanova, izradiće se studija kapaciteta i planova razvoja ustanova socijalne i dječje zaštite. Radiće se i na regulativno pravnom okviru: prilagođavanje, analiza postupaka definisana podzakonskim aktima koja je osnov za uvođenje informacionog sistema i unapređenje institucionalnih kapaciteta ustanova. Uradiće se plan obuka/nastavnog plana, tender/angažovanje konsultanata koji će sprovesti obuku kao i sama organizacija obuke za pružalaca usluga shodno novim standardima i novim pravilnicim; izrada priručnika za primjenu standarda kao i izrada indikatora za praćenje rada ustanova i pružaoca usluga i izvještavanje a sve aktivnosti će biti propraćene monitoringom i evaluacijom.

III. VREMENSKI OKVIR

Projekt se planira na ukupno 2,5 godine: 1.01.2015. do 1.07.2017. Na sljedećem dijagramu predstavljena je procjena potrebnog vremena po kvartalima za predloženi projektni ciklus:

I/2015	II/2015	III/2015	IV/2015	I/2016	II/2016	III/2016	IV/2016	I/2017	II/2017
	1. Dizajn i konceptualizacija sistema								
	2. Okvir Interoperabilosti i međuinstitucioalna povezanost								
			3. Razvoj i implementacija IISSS aplikacija i interkonekcijskih modula						
			3.a. Jezgro IISSS sistema						
				3.b. Interkonekcijski moduli					
						3.c. Sistemska platforma			

IV. UPRAVLJANJE PROJEKTOM

Rukovođenje projektom je u nadležnosti Vlade. Pomoć kod implementacije pružaće UNDP kao agencija za implementaciju, uz snažan angažman svih uključenih partnera i zainteresiranih strana a prvenstveno MRSS i resornih Direktorata MRSS. Uloge i zaduženja u pogledu implementacije projekta biće u skladu sa novim UNDP-ovim Vodičem za upravljanje rezultatima (koji uključuju PRINCE2 okvir za vođenje projekata) koji definiše minimalne zahtjeve koje treba ispuniti da bi UNDP mogao prihvatiti odgovornost za programske aktivnosti u korištenju resursa.

U ime Vlade Crne Gore, nosilac projekta je Ministarstvo rada i socijalnog staranja, dok je za direktne aspekte implementacije zadužen UNDP.

Projektom rukovodi **Odbor za upravljanje projektom** na čijem se čelu nalazi Potpredsjednik Vlade i ministar za informaciono društvo i telekomunikacije, a koji čine: Ministar rada i socijalnog staranja, Ministar finansija, predstavnik Kabineta Predsjednika Vlade i predstavnik Unije slobodnih sindikata. Primarni zadaci Odbora za upravljanje projektom su:

- Staranje da se ciljevi projekta ostvare,
- Donošenje odluka u pogledu implementacije pojedinih faza projekta,
- Staranje da se problemi u realizaciji pravovremeno rješavaju,
- Staranje da relevantni učesnici budu aktivno uključeni u realizaciji projekta,
- Nadziranje osiguranja kvaliteta projekta,
- Predstavljanje i projekta u javosti.

Važan aspekt uspješne implementacije predstavlja formiranje i rad Operativnog tima Vlade za realizaciju projekta, koga čine predstavnici resornih ministarstava rada i socijalnog staranja, informacionog društva i telekomunikacija i finansija, kao i predstavnik/ci kabineta Potpredsjednika Vlade, a koga je imenovao Odbor za upravljanje projektom.

Zadatak Operativnog tima je da osigura punu koordinaciju i nesmetanu implementaciju svih komponenti Projekta, sveobuhvatnu institucionalnu podršku svih povezanih institucija, i pravovremeno informisanje Odbora za upravljanje projektom kako o sprovedenim aktivnostima na implementaciji projekta tako i o eventualnim poteškoćama i problemima. Pored gore navedenih, po potrebi u prošireni sastav Operativnog tima mogu biti imenovani i drugi predstavnici relevantnih institucija i ustanova, na primjer:

- Predstavnici ključnih korisnika iz redova centara za socijalni rad i predstavnici ustanova
- predstavnici institucija sa kojima je važno uspostaviti interoperabilnost,
- predstavnici UNDP-a,
- eksperti iz prakse, itd.

Iskustvo u implementaciji Faze I pokazalo je doprinos Radnog tima (tim ključnih korisnika iz redova CSR) odnosno krajnjih korisnika sistema, koga je imenovalo MRSS, bio od izuzetog značaja za kvalitet IS kako u fazi razvoja tako i u fazi implementacije IS. Stoga će ovaj tim, u sastavu koji će odgovarati potrebama Faze II, biti uspostavljen.

U domenu implementacije UNDP će formirati **Projektni tim** koji će imati:

- Menadžerske funkcije: – rukovodilac projekta (puno radno vrijeme) i asistent na projektu (polovina radnog vremena)
- Tehničke funkcije: analitičari informacionih sistema (2 pozicije) na konsultantskim pozicijama i koordinator/konsultant za socijalnu zaštitu (polovina radnog vremena).

Rukovodilac projekta je imenovan/a od strane UNDP i odgovorn/a je UNDP, zadužen/a je za svakodnevno rukovođenje projektom. Primarna, ali ne i jedina uloga rukovodioca projekta je da omogući: operativno, administrativno, finansijsko i ukupno rukovođenje i implementaciju projekta; donošenje i sprovođenje detaljnog plana realizacije Projekta uključujući i strukturalnu dinamiku svih projektnih aktivnosti, podršku u odnosima sa javnošću; rad u skladu sa dogovorenim planom izvještavanja i za odnose sa resornim instancama Vlade; stvaranje sistematske klasifikacije u svrhu organiziranja internih/eksternih informacija i znanja; priprema potrebnih ekspertnih i drugih planova aktivnosti u skladu sa planom rada Projekta i kadrovskim potrebama; identifikacija eksperata/istraživanja na bazi zahtjeva Projekta, te prema prirodi i predmetu istraživanja/polju djelovanja; razvijanje partnerstva sa povezanim institucijama i resorima Vlade i ustanova iz sistema socijalne zaštite na svim nivoima radi implementacije definisanih komponenti Projekta; organizacija i omogućavanje diskusija između zainteresovanih strana; upravljanje budžetom; kao i za druge aktivnosti kojima se obezbjeđuje nesmetano funkcioniranje projekta. U obavljanju svakodnevnih poslova i zadataka podršku u radu rukovodiocu projekta pruža administrativni asistent.

Primarna, ali ne i jedina uloga tehničkog tima je da omogući: osmišljavanje, izradu i usvajanje konceptualnog dizajna IISSS-a; izradu studije sistemskog dizajna IISSS-a; izradu održivog i funkcionalnog organizacionog aranžmana za IISSS; izradu, razvijanje (nabavku), instaliranje i obuku za korištenje IISSS-a u skladu sa studijom dizajna sistema; vezu za ukupnim aktivnostima vezanim za uvođenje IISSS-a; transfer znanja za izvođača radova, pišu specifikacije i sa stručnog aspekta učestvuju u postupcima nabavki za uspostavljanje tehničkih preduslova, kao i druge aktivnosti kojima se pruža neophodna stručna i tehnička pomoć rukovodiocu projekta radi obezbjeđenja nesmetanog funkcionisanja svih komponenti projekta. Svaki od konsultatnata i tehničkom timu odgovoran je za specifične aktivnosti vezana za pojedine komponente projekta i između ostalog zadužen je za osmišljavanje, izradu i rješavanje probematika vezanih za specifičnu komponente projekta; izradu neophodnih studije i sistemskih rješanje u cilju podrške ukupnoj implementaciji IISSS-a; osiguranje funkcionalnog organizacionog aranžmana neophodnog za održivost IISSS-a; kao i za vezu za ukupnim aktivnostima vezanim za uvođenje IISSS-a; kao i druge aktivnosti kojima se pruža neophodna stručna i tehnička pomoć rukovodiocu projekta u cjelokupnoj implementaciji svih komponenti projekta.

Naredna slika daje prikaz organizacione strukture projekta.



V. MONITORING I EVALUACIJA

UNDP je uveo upravljanje na bazi rezultata koje predstavlja takav pristup poslovnom menadžmentu u kojem se sistematski mjeri i poboljšava učinak na nivou razvojnih ciljeva i rezultata. U tom smislu, praćenje i evaluacija su ključni faktori za poboljšanje učinka i postizanje rezultata. Praćenje i evaluacija vrše se putem analize rezultata zasnovanih na kvantitativnim i kvalitativnim pokazateljima navedenim u okviru očekivanih programskih rezultata i tabeli raspodjele budžeta.

Cilj praćenja na nivou projekta je obezbjeđenje sistematske procjene učinka i toka aktivnosti ka postizanju željenih rezultata. Iz tog razloga, UNDP će dokumentovati postignuća kroz periodične izvještaje o toku realizacije aktivnosti. U saradnji sa Operativnim timom i Odborom za upravljanje projektom biće definisane ključne kontrolne tačke projekta, a rukovodilac projekta je zadužen za izradu redovnih izvještaja o njihovoj realizaciji.

Osnovni 'alati' za monitoring obuhvataju niz centralnih dokumenata koji definišu ciljne kvalitativne i kvantitativne indikatore uspjeha – preciznije:

- Planirani okvir rezultata i resursa (The Results and Resources Framework) i
- Godišnji plan rada (The Annual Work Plan – AWP) koji se prati kroz IS UNDP.

Projekat će u skladu sa dosadašnjom UNDP praksom pripremati polugodišnje izvještaje, a po potrebi i kvartalne, koji pokazuju sva postignuća i rezultate projekta, uz definisane ciljeve za naredni period. Uz narativni izvještaj biće dat i pregled ostvarenosti plana realizacije aktivnosti (ko komponentama) kao i pregled potrošnje budžeta.

U pogledu evaluacije projekta, UNDP će pratiti efikasnost, efektivnost, održivost i relevantnost projektnih ciljeva u kontekstu ovog Projekta. U cilju poboljšanja kvaliteta aktivnosti, prikupljanje kvalitativnih rezultata predstavlja važan reflektivni zadatak UNDP-a. Ova analiza omogućava da se kvantitativni rezultati i dostignuta praktična iskustva ne zaborave i da gradimo na već naučenom, ponavljamo uspješne inicijative i izbjegavamo pravljenje istih grešaka.

UNDP će periodično provoditi evaluaciju Projekta koje će imati za cilj da se analizira efikasnost, efektivnost, održivost i relevantnost projektnih ciljeva. Ova analiza će osigurati da kvantitativni rezultati i postignuća projekta nisu zaboravljena, kao i da projekt koristi do sada stečena znanja i iskustva, održava pozitivne rezultate i replicira uspješne inicijative. Tokom realizacije projekta formalna evaluacija projekta koja će obuhvatiti sve zainteresovane strane bit će sprovedena, a rezultati će poslužiti Odboru za upravljanje projektom da prilagodi i koriguje projektne aktivnosti u cilju efikasnije i potpunije realizacije zadatih projektnih komponenti.

VI. (PROJECT RESULTS AND RESOURCES FRAMEWORK)

Intended Outcome as stated in the Country Programme Results and Resource Framework:
Outcome indicators as stated in the Country Programme Results and Resources Framework, including baseline and targets:
Applicable Key Result Area: Do kraja drugog kvartala 2017. godine implementiran Integrirani informacijski sistem socijalnog staranja u Crnoj Gori, uključujući i implementaciju automatska razmjene podataka sa drugim institucijama sistema. Ojačani kapaciteti Ministarstva rada i socijalnog staranja (MRSS), Centara za socijalni rad (CSR), Zavoda i ustanova za planiranje, razvoj i korištenje IISSS-a, te ukupna informaciono-komunikaciona infrastruktura sistema socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori.
Partnership Strategy: Ključni partneri u implementaciji projektu su Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Centri za socijalni rad, ustanove i UNDP. Pored toga, svi ključni partneri su saglasni da će se maksimalno založiti u cilju uključivanja svih zainteresovani strana u ovom sektoru.
Project title: and ID (ATLAS Award ID): tbd

OČEKIVANI REZULTATI	CILJEVI PO GODINAMA	KLJUČNE AKTIVNOSTI	ODGOVORAN
<p>Do kraja drugog kvartala 2017. godine implementirana Faza II Informacionog sistema socijalnog staranja u Crnoj Gori, pripremljeno i usaglašeno proširenje okvira za razmjenu podataka u sistemu socijalnog staranja, te implementirana automatska razmjena podataka sa povezanim sistemima. Ojačani kapaciteti Ministarstva rada i socijalnog staranja (MRSS) i Ustanova socijalne i dječje zaštite (Ustanove) i centra za socijalni rad i Zavoda za planiranje, razvoj i korištenje IISSS-a, te ukupna informaciono-komunikaciona infrastruktura sistema socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori.</p> <p><u>Baseline/polazne osnove:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - visoki izdaci za socijalnu zaštitu - visoki administrativni troškovi pružanja usluga socijalne i dječje zaštite - nedostatak adekvatnog i ciljanog planiranja materijalnih davanja - nepostojanje informatičkih resursa u ustanovama - nedostatak ciljanih podсистема - nemogućnost adekvatnog adresiranja potreba specifičnih socijalno ugroženih grupa 	<p>Targets:</p> <p>Year 2015:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kompletirane aktivnosti na dizajnu i konceptualizaciju sistema, te definisanju ukupnog koncepta „Faza II razvoja informacionog sistema socijalnog staranja" u Crnoj Gori. - Urađen detaljan dizajn i tehnička specifikacija za Fazu II IISSS sistema, odnosno precizno definisane sve funkcije Faze II, učesnici i zainteresovane strane, te benefiti koji trebaju biti obuhvaćeni istom. <p>Priređena kompletna procjena sadašnjeg procesa rada, evaluaciju organizacionih i strukturalnih promjena koje obavezno treba izvršiti sa uvođenjem IISSS u administrativni tok aktivnosti, te u skladu s tim predložene izmijene procesa rada.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Urađena analiza politike, smjernica, standarda, kao i administrativnih odredbi vezanih za implementaciju IISSS-a u ustanovama socijalne i dječje zaštite, te priređen prijedlog za uvođenje novih sistemskih procedura i standarda. - Urađena analiza mogućnosti za proširenje Interoperabilnosti nakon implementacije Faze I - Definisanje elemenata i priprema potrebnih akata za osiguranje međuinstitucijskog dogovora kao 	<p>1. Dizajn i konceptualizacija sistema</p> <p>Dizajn i konceptualizacija sistema obuhvata sve aktivnost vezane za definisanje osnovnog koncepta „Faze II informacionog sistema socijalnog staranja", te dizajna i specifikacije sistema koje treba realizovati.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analiza procesa rada i zahtjeva u pogledu informacija - Analiza i izrada internih pravila i uvođenje promjena - Definisanje okvira za restrukturiranje procesa rada - Analiza i specifikacija funkcionalnih zahtjeva IISSS-a - Specifikacija ne-funkcionalnih zahtjeva IISSS-a - Tehnički dizajn i specifikacija IISSS sistema <p>2. Proširenje okvira interoperabilnosti i međuinstitucionalne povezanosti</p> <p>U okviru ove aktivnosti projekta neophodno je osigurati uspostavu internog okvira interoperabilnosti između svih povezanih institucija sistema socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori, te osigurati konkretne međuinstitucionalne veze između vezanih institucija sistema koje se nalaze u obuhvatu Faze II.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analiza učesnika i povezanih institucija, kao i pratećih 	<p>UNDP i partneri</p>

OČEKIVANI REZULTATI	CILJEVI PO GODINAMA	KLJUČNE AKTIVNOSTI	ODGOVORAN
<p>- otežan monitoring učinaka i rada ustanova</p> <p>- nedostatak ljudskih i tehničko-tehnoloških kapaciteta u ustanovama</p> <p><u>Indikatori:</u></p> <p>- obim i kvalitet pruženih usluga ustanova</p> <p>- nivo uslađenosti planova i programa sa specifičnim potrebama ciljnih grupa</p> <p>- postojanje tačnih podataka o pruženim uslugama u ustanovama</p> <p>- usklađenost sa rodnim politikama Vlade Crne Gore</p>	<p>preduslova za implementaciju IISSS-a.</p> <p>- Kompletirana sveobuhvatna procjena potreba za obukom (Training Needs Assessment) kao osnov za izradu detaljnog i prilagođenog plana obuke.</p> <p>- Urađen pregled stanja i analiza raspoložive tehničke infrastrukture u Ustanovama Socijalne i dječije zaštite.</p> <p>- Definirana organizacijska interoperabilnost u formi međuinstitucijskog ugovora, kojim se uređuje način realizacije, potrebni preduslovi, budžet, kao i pojedinačne odgovornosti u razmjeni podataka sa novim institucijama za koje analiza proširenja Interoperabilnosti pokaže da su od značaja.</p> <p>- Kompletirano proširenje okvira tehničke interoperabilnost kao podloge za izradu konkretnih sistema/modula za interakciju i komunikaciju međusobno povezanih aplikacija/informacionih sistema unutar različitih institucija sistema socijalne i dječije zaštite koja se odnosi na Fazu II.</p> <p>- Izrada detaljnog dizajna i razvoj interkonekcijskih modula IISSS-a.</p> <p>- Sprovedena procedura izbora izvođača za razvoj komponenti koje će činiti Fazu II kao i izradu interkonekcijskih modula na strani IISSS-a za nove međuinstitucionalne razmjene podataka.</p> <p>Pripremljena tenderska dokumentacije i sprovedena procedura izbora izvođača za dio obuke koju će osigurati eksterni dobavljač.</p> <p><u>Year 2016:</u></p> <p>- Definisan detaljan plan obuke.</p> <p>- Realizovano Studijsko putovanje (Study Trip) za ključne zaposlene MRSS, CRS I Ustanova socijalne i dječije zaštite.</p> <p>Realizovani treninzi vezani za zaposlene iz Ustanova socijalne i dječije zaštite.</p>	<p>informacionih sistema</p> <p>- Definisanje i potpisivanje međuinstitucionalnih sporazuma/ugovora</p> <p>- Finalizacija i usvajanje Proširenja okvira interoperabilnosti za sistem socijalnog staranja Crne Gore</p> <p>- Analiza i specifikacija funkcionalnih zahtjeva za izradu konkretnih sistema/modula za interakciju i komunikaciju međusobno povezanih aplikacija/informacionih sistema unutar različitih institucija sistema socijalne i dječije zaštite</p> <p>- Tehnička specifikacija podsistema za razmjenu podataka sa drugim institucijama (kao sastavni dio tehničke specifikacije IISSS-a)</p> <p><u>3. Razvoj i implementacija IISSS aplikacija u Fazi II i interkonekcijskih modula</u></p> <p>Centralna komponenta Projekta je razvoj i implementacije novih komponenti IISSS -a koje se odnose na Ustanove socijalne i dječije zaštite, te pratećih interkonekcijskih modula, i rezultat će potpuno uspostavljenim i funkcionalnim informacionim sistemom za socijalnog staranja u Crnoj Gori.</p> <p>- Priprema tenderske dokumentacije za aplikativna rješenja Faze II IISSS-a.</p> <p>- Priprema tenderskih dokumentacija za pojedinačne interkonekcijske module u eksternim sistemima</p> <p>- Analiza neophodnih ulaganja, te priprema tehničke dokumentacije za proširenje sistemске platforme i ljudskih resursa u IT sektoru u MRSS</p> <p>- Analiza neophodnih ulaganja, te priprema tehničke dokumentacije za sistemsku platformu u ustanovama socijalne i dječije zaštite</p> <p>- Priprema tenderske dokumentacije za sistemsku platformu u MRSS i ustanovama</p> <p>- Nadzor, kontrola i testiranje tokom izrade aplikativnih modula Faze II IISSS-a</p> <p>- Nadzor, kontrola i testiranje implementacije servisa i</p>	<p>UNDP i partneri</p>

Pregled budžeta: U narednoj tabeli data je radna verzija ukupnog budžeta projekta koji je organizovan po pojedinačnim komponentama:

Komponente i ključne aktivnosti		Procjena troškova u eurima
1.	Dizajn i konceptualizacija sistema	20,000
2.	Okvir interoperabilnosti i međuinstitucionalna povezanost	30,000
3.	Razvoj i implementacija IISSS aplikacije i interkonekcijskih modula	30,000
4.	IISSS sistem	330,000
5.	Interkonekcijski moduli	50,000
6.	Sistemska platforma (hardware)	200,000
7.	Sistem strukturnog kabliranja	80,000
8.	Izgradnja kapaciteta-ECDL i stručne obuke	140,000
9.	Usluge konsultanata (socijalna zaštita, informacione tehnologije, institucionalni setup i interoperabilnost)	100,000
10.	Menadžment projekta - Projektni tim, troškovi prevoza, kancelarije i sl.) ,	120,000
11.	Ostali troškovi (vezani troškovi, komunikacije i slično (uklj. 7% UNDP DEX fee)	100,000
Ukupno:		1,200,000

Tabela u nastavku daje pregled budžeta po godinama:

Komponente i ključne aktivnosti		PROCJENA TROŠKOVA U EURIMA			
		2015	2016	2017	UKUPNO
1.	Dizajn i konceptualizacija sistema	20,000	0	0	20,000
2.	Okvir interoperabilnosti i međuinstitucionalna povezanost	10,000	20,000	0	30,000
3.	Razvoj i implementacija IISSS aplikacije i interkonekcijskih modula	0	30,000	0	30,000
4.	IISSS sistem	200,000	0	130,000	330,000
5.	Interkonekcijski moduli	0	0	50,000	50,000
6.	Sistemska platforma (hardware)	150,000	50,000	0	200,000
7.	Sistem strukturnog kabliranja	50,000	30,000	0	80,000
8.	Izgradnja kapaciteta-ECDL i stručne obuke	40,000	70,000	30,000	140,000
9.	Usluge konsultanata (socijalna zaštita, informacione tehnologije, institucionalni setup, interoperabilnost	40,000	35,000	25,000	100,000
10.	Menadžment projekta - Projektni tim, troškovi prevoza, kancelarije i sl.) ,	42,000	42,000	36,000	120,000
11.	Ostali troškovi (vezani troškovi, komunikacije i slično (uklj. 7% UNDP DEX fee)	50,000	27,000	23,000	100,000
TOTAL:		602,000	304,000	294,000	1,200,000

VII. ANNEX 1. : ANALIZA RIZIKA

Naziv projekta: <i>Integrirani informacijski sistem socijalnog staranja (IISSS)</i>					Project ID:			Date: 26/09/2014	
#	Opis	Datum	Vrsta rizika	Uticaj i vjerovatnoća da se desi	Preduzete mjere	Odgovoran	Zadužen za praćenje	Ažuriran	Status
1.	Neadekvatni i ograničeni ljudski resursi sistema socijalne zaštite	26/9/2014	Organizacioni (Izvršno operativni kapacitet)	Zbog limitiranosti nacionalnog tržišta rada, i postojeće kadrovske situacije u insitucijama sistema socijalne zaštite na koji treba da bude primijenjen novi normativ kadrova, biće potrebna dodatna ulaganja u kadrovske kapacitete (kako informacione tako i stručne) koji se razlikuju od ustanove do ustanove. U = 5; V = 5	Projektom je planirana komponenta izgradnje kapaciteta koja treba da, uz mjere koje treba da preduzme nadležno ministarstvo, omogući bazu za uspješnu implementaciju i reformu sistema.	MRSS UNDP	Rukovodilac projekta		
2.	Posvećenost Vlade i resornog ministarstva realizaciji projekta	26/9/2014	Strateški i politički	Sva nacionalna i međunarodna iskustva ukazuju da je kod ovakvih sistemskih, reformskih projekata presudno i osnovni preduslov odlučnost i posvećenost najvišeg rukovodstva. U = 3; V = 2	Vlada Crne Gore je obezbjedila sredstva za realizaciju projekta, uspostavila Odbor za upravljanje projektom i Operativni tim za sprovođenje i praćenje sprovođenja projekta	MRSS Odbor za upravljanje projektom	MRSS		
3.	Obezbjedenje tehničkih preduslova	26/9/2014	Operacioni	Tehnički preduslovi za IISSS se razlikuju od ustanove do ustanove. Projektom je predviđeno, kroz više faza i intervencija, da se oni pravovremeno obezbjede u optimalnom nivou u svim insitucijama. U = 3; V = 2	Neophodna sredstva su predviđena projektom.	UNDP	Rukovodilac projekta		
4.	Nepostojanje nacionalnog Okvira interoperabilnosti i pitanje zaštite ličnih podataka.	26/9/2014	Strateški i organizacioni	Ovom se pitanju mora pristupiti sa posebnom pažnjom pošto se radi o poverljivim ličnim podacima. Interoperabilnost bi značajno unaprijedila postupake koji se vode u centru, a detaljna analiza će pokazati raspoloživost podataka i spremnost drugih IS za uspostavljanje dodatne	-Potpisivanje Sporazuma o razmjeni podataka. -Urgencija Odbora za upravljanje projektom.	UNDP Odbor za upravljanje projektom	Rukovodilac projekta		

				interoperabilnosti sa IISSS. U = 4; V = 3					
5.	Kašnjenje sa usvajanjem podzakonskih akata i prilagođenost obrazaca podzakonskih akata za obradu podataka u IISSS.	26/9/2014	Operativni	Kašnjenje usvajanja podzakonskih akata moglo bi usloviti kašnjenje realizacije projekta. U=3; V=2	Usvajanje ključnih pravilnika planirano je do sredine 2015. god.	Ministarstvo rada i socijalnog staranja (MRSS)	Rukovodilac projekta		
6.	IS institucija sa kojima treba da se uspostavi interoperabilnost nijesu tehnički spremni za razmjenu sa IISSS	26/9/2014	Tehnički	Uraditi analizu IS insitucija sa kojima treba da bude uspostavljena interoperabilnost. U = 2; V = 3	Predvidjeti budžetom sredstva za eventualnu nabavku neophone opreme ili licenci.	UNDP	Rukovodilac projekta		
7.	Neadekvatan kvalitet implementacije projekta zbog limitiranih kapaciteta ustanova i otpora dijela zaposlenih prema uvođenju promjena.	26/9/2014	Organizacioni (izvršno operativni kapacitet)	Po usvajanju pravilnika neophodno je sprovesti insitucionalno-organizacionu promjenu u ustanovama što je često zahtjevno i teško za zaposlene. Potom slijedi uvođenje IS koji će većina zaposlenih doživjeti kao dodatno opterećenje i tako dovesti implementaciju u pitanje. U = 4; V = 4	Pravovremeno uspostavljanje tima Ključnih korisnika odnosno tkz. Agenata promjena iz sistema. U ranoj fazi realizacije motivisati i uključiti rukovodioce i što više zaposlenih kako bi se stvorila kritična masa. Sprovesti program obuka.	MRSS; Odbor za upravljanje projektom UNDP	Rukovodilac projekta		
8.	Pogrešna percepcija projekta Socijalni karton u javnosti	26/9/2014	Politički	Projekat može biti predstavljen kao neuspješan iz političkih razloga ali i od strane nestručnih lica koja ga komentarišu. U = 4; V = 4	Osmisliti i plasirati u medijima uniformnu poruku o tome koji je cilj ovog projekata i šta je do sada postignuto.	MRSS, Odbor za upravljanje projektom,	Rukovodilac projekta		

						UNDP			
9.	Angažovanje lokalnih eksperata za socijalnu zaštitu na projektu	26/9/2014	Organizacioni	U prvoj fazi projekta nijesmo uspjeli angažovati kompetentnog nacionalnog eksperta za socijalnu zaštitu. Ova situacija nije doprinjela održivosti, otežala je sprovođenje projekta i povećala cijenu ove usluge. U = 5; V = 5	Korisiti resurse koje obezbjeđuje projekat za unapređenje lokalnih stručnih resursa.				
10.	Ukoliko od MRSS, Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu, Monstata i drugih ne bude potražnje za podacima i analitičkim pregledima i studijama, analitička funkcija sistema neće zaživjeti.	26/9/2014	Strateški	Donosioci odluka/politika često ne koriste u optimalnoj mjeri ove mogućnosti, dok s druge strane analitičari ako redovno ne rade analize i izvještaje vremenom zaborave da primjenjuju analitičko statističke vještine za koje su obučeni. = 4; V = 3	Upoznati ove instance sa mogućnostima koje sistem ima kao i sa prednostima koje omogućava kreiranje socijalne politike na osnovu stvarnih podataka. Ulaganje u kadrove koji se bave statistikom i analitikom u sistemu.	MRSS	Rukovodilac projekta		
11.	Obezbjediti dovoljan vremenski period za post-implementacionu fazu radi monitoringa, evaluacije i adekvatnog održavanja sistema.	26/9/2014	Strateški	Mnogi kvalitetni IS nijesu zaživjeli upravo radi nedostatka post-implemencione faze. Kako bi IISSS bio održiv, neophodno je planirati dovoljno vremena i resursa za nadogradnju, monitoring, održavanje i podršku ovom sistemu, po njegovom puštanju u operativni rad. U = 3; V=3	Pravovremeno odraditi implementaciju kako bi se dobilo na vremenu za ovu fazu. Ako se ustanovi kao potrebno, planirati produžetak trajanja projekta bez potraživanja dodatnih sredstava. Dalja izgradnja kapaciteta resornog Direktora u MRSS.	Odbor za upravljanje projektom, UNDP			